

UCHWAŁA Nr III/184/2024

Składu Orzekającego REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ŁODZI z dnia 23 sierpnia 2024 roku

w sprawie opinii o możliwości wykupu obligacji emitowanych przez Gminę Biała Rawska

Na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1325) i art. 91 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.) Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Aneta Jakubczak -przewodnicząca
2. Anna Adamczewska -członek
3. Paweł Dobrzyński -członek

uchwała, co następuje:

opiniuje pozytywnie z uwagami zawartymi w uzasadnieniu możliwości wykupu przez Gminę Biała Rawska obligacji emitowanych na kwotę 12.700.000 zł (słownie: dwanaście milionów siedemset tysięcy złotych).

UZASADNIENIE

W dniu 24 lipca 2024 roku Zastępca Burmistrza Białej Rawskiej wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości wykupu obligacji emitowanych w 2024 roku przez Gminę Biała Rawska w kwocie 12.700.000 zł.

Opinia Składu Orzekającego, wyrażona w sentencji niniejszej uchwały, została poprzedzona analizą materiałów obrazujących sytuację finansową Gminy w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę zobowiązań, a w szczególności:

- Uchwały nr LXXV/566/23 Rady Miejskiej w Białej Rawskiej z dnia 22 grudnia 2023 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Biała Rawska, z uwzględnieniem dokonanych zmian do dnia wydania niniejszej opinii;
- Uchwały nr LXXV/567/23 Rady Miejskiej w Białej Rawskiej z dnia 22 grudnia 2023 roku w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Biała Rawska na 2024 rok, z uwzględnieniem dokonanych zmian do dnia wydania niniejszej opinii.

Rada Miejska w Białej Rawskiej w Uchwale nr IV/23/24 z dnia 28 czerwca 2024 roku (zmienionej uchwałą Rady nr VI/33/24 z dnia 24 lipca 2024 r.) podjętej w oparciu o art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, postanowiła o emisji obligacji na łączną kwotę 12.700.000 zł. Celem emisji jest sfinansowanie planowanego deficytu budżetu gminy w kwocie 11.045.003,28 zł oraz spłata zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek oraz wyemitowanych obligacji w kwocie 1.654.996,72 zł. Z podjętej uchwały wynika, że emisja obligacji zostanie przeprowadzona w 2024 roku a wykup obligacji nastąpi w latach 2033-2037. Wydatki i rozchody związane z przeprowadzeniem emisji, wykupem obligacji oraz wypłatą oprocentowania zostaną pokryte z dochodów własnych lub przychodów budżetu Gminy w latach 2024-2037.

W uchwale nr LXXV/567/23 Rady Miejskiej w Białej Rawskiej z dnia 27 grudnia 2023 roku w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Biała Rawska na 2024 rok, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, ustalono limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 11.500.000 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek w wysokości 1.800.000 zł. Planowane do zaciągnięcia zobowiązanie mieści się w ustalonym przez Radę limicie.

Zgodnie z uchwałą budżetową budżet Gminy zamyka się planowanym deficytem w kwocie 15.579.500,65 zł, który zamierza się pokryć przychodami pochodzącymi z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 1.211.377,76 zł, z nadwyżki z lat ubiegłych w wysokości 3.300.000 zł, przychodami z kredytów i pożyczek w kwocie 23.119,61 zł oraz z emisji obligacji w kwocie 11.045.003,28 zł. Ponadto w budżecie na 2024 rok ustalono rozchody w łącznej kwocie 1.654.996,72 zł, które zaplanowano sfinansować przychodami z emisji obligacji.

Z przedstawionej wieloletniej prognozy finansowej Gminy wynika, że w latach objętych prognozą długu tj. w latach 2024-2037 założono, że zachowany zostanie wymóg określony w art. 242 ustawy o finansach publicznych. Dla roku 2024 zaplanowano wydatki bieżące w wysokości wyższej od dochodów bieżących o kwotę 3.678.955,24 zł (tzw. deficyt operacyjny) przy jednoczesnym założeniu wydatków bieżących na poziomie niższym od dochodów bieżących powiększonych o przychody z nadwyżki z lat ubiegłych. W latach 2025-2037 prognozuje się wykonanie nadwyżek operacyjnych tj. w roku 2025 w kwocie 4.523.900 zł, natomiast w kolejnych latach prognozy tj. w okresie 2026-2037 w wysokości od 3,1 mln zł do 5,8 mln zł. Ponadto z wieloletniej prognozy finansowej Gminy wynika, że w roku 2024 źródłem spłaty długu będą przychody z emisji obligacji a od roku 2025 do końca prognozy założono, że dług zostanie pokryty z prognozowanych nadwyżek budżetu.

W związku z powyższym Skład Orzekający podkreśla, że planowanie w budżecie, a przede wszystkim wykonanie tzw. deficytu operacyjnego (ujemnej różnicy pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) jest sytuacją niepokojącą i świadczy o trudnościach w zbilansowaniu podstawowej działalności jednostki. Zdolność do wypracowania nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi wskazuje na możliwości jednostki do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym. Planowanie w budżecie deficytu operacyjnego wpływa również na poziom wskaźników jednorocznych, na podstawie których wyliczane są dopuszczalne limity spłat zobowiązań.

W świetle obowiązujących przepisów prawa możliwość zadłużania się danej jednostki samorządu terytorialnego wyznacza reguła wynikająca z art.243 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą wskaźniki planowanych spłat zobowiązań nie mogą przekroczyć ustalonych w poszczególnych latach dopuszczalnych limitów spłat długu jednostki.

Obciążenie budżetu Gminy spłatą długu w kolejnych latach objętych prognozą kształtuje się następująco:

- w 2024 roku 6,07% przy dopuszczalnym poziomie 10,28%,
- **w 2025 roku 6,84% przy dopuszczalnym poziomie 4,97%,**
- w 2026 roku 6,01% przy dopuszczalnym poziomie 8,93%,
- w 2027 roku 5,33% przy dopuszczalnym poziomie 8,55%,
- w 2028 roku 4,78% przy dopuszczalnym poziomie 7,67%,
- w 2029 roku 4,68% przy dopuszczalnym poziomie 6,98%,
- w 2030 roku 4,78% przy dopuszczalnym poziomie 6,40%,
- w 2031 roku 4,62% przy dopuszczalnym poziomie 6,54%,
- w 2032 roku 4,39% przy dopuszczalnym poziomie 8,14%,

- w 2033 roku 4,40% przy dopuszczalnym poziomie 7,55%,
- w 2034 roku 4,39% przy dopuszczalnym poziomie 7,46%,
- w 2035 roku 4,39% przy dopuszczalnym poziomie 7,45%,
- w 2036 roku 4,26% przy dopuszczalnym poziomie 7,44%,
- w 2037 roku 4,16% przy dopuszczalnym poziomie 7,44%.

Z wieloletniej prognozy finansowej Gminy Biała Rawska wynika, że przy realizacji założonych w prognozie wielkości planowane obciążenie z tytułu spłaty długu Gminy w stosunku do planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki na cele bieżące kształtować się będzie w dopuszczalnych granicach, za wyjątkiem roku 2025, w którym wskaźnik planowanej spłaty zobowiązań wynosi 6,84%, przy maksymalnej wysokości obciążenia spłatą długu na poziomie 4,97%. Skład Orzekający zauważa, że istotny wpływ na obniżenie dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań w roku 2025 ma tzw. wskaźnik jednoroczny, który w roku 2024 osiąga wartość ujemną -3,78%.

Zgodnie z art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1964) relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, może być niezachowana w latach 2023-2025 w przypadku, gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Jak wynika z danych ujętych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Biała Rawska warunek ten zostaje spełniony, gdyż prognozowana kwota długu Gminy na koniec 2025 roku stanowić będzie 49,04% planowanych dla tego roku dochodów wskazanych w ww. przepisie.

W ocenie Składu w roku 2025 możliwość spłaty zadłużenia przez Gminę obciążona jest istotnym ryzykiem. Skład Orzekający zwraca uwagę, że Gmina powinna dążyć do wykonania dodatniego wyniku na działalności operacyjnej w roku 2024 a także podejmować działania, które będą miały na celu wypracowanie nadwyżek operacyjnych w latach objętych okresem spłaty długu. Skład Orzekający podkreśla, że możliwość wykupu obligacji będzie uzależniona od osiągania przez Gminę w kolejnych latach, począwszy od roku 2025, nadwyżek operacyjnych w wysokościach wynikających z przyjętej wieloletniej prognozy finansowej Gminy. Będzie to wymagało ze strony organów Gminy podjęcia konkretnych, długofalowych działań zmierzających do uzyskania nadwyżki operacyjnej w kolejnych latach objętych prognozą.

W ocenie Składu Orzekającego, na dzień wydania opinii, zaciągnięcie przedmiotowego zobowiązania z tytułu emisji obligacji nie powinno zagrażać realizacji zadań publicznych przez Gminę w roku budżetowym i w następnych latach jego obsługi i spłaty.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił wydać opinię jak w sentencji niniejszej uchwały.

Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy prawo odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

*Przewodnicząca Składu Orzekającego
Aneta Jakubczak*